

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจกับชุมชน : กรณีศึกษาหมู่บ้าน
ชัยพฤกษ์ อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย

ชื่อผู้เขียน ร.ต.ท.ประเสริฐ ฐิ์ทำนอง

รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

อาจารย์ อโนทัย	วัฒนาพร	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ณีภุช	ชพานนท์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธนัน	อนุমানราชชน	กรรมการ

บทคัดย่อ

งานวิจัยชิ้นนี้มุ่งศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างรัฐ กับสังคม โดยพิจารณาความสัมพันธ์ของตำรวจชุดปฏิบัติการชุมชนสัมพันธ์ สถานีตำรวจภูธรอำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย กับชุมชนบ้านชัยพฤกษ์ อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้คือ

1. เพื่อศึกษาลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจชุดชุมชนสัมพันธ์ กับชุมชนเขตหมู่บ้านชัยพฤกษ์ อำเภอเวียงชัย

2. เพื่อศึกษารูปแบบของความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจกับชุมชน

ทั้งนี้งานวิจัยชิ้นนี้ อาศัยการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ กล่าวคือมีการสัมภาษณ์เชิงลึก เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรอำเภอเวียงชัย ตลอดไปจนถึงประชาชนในพื้นที่ หมู่บ้านชัยพฤกษ์ อำเภอเวียงชัย และข้าราชการที่เกี่ยวข้องทั้งหมด รวม 25 ท่าน พร้อมกันนี้ยังได้วิเคราะห์จากเอกสารทางราชการและงานศึกษาอื่นๆ

จากการศึกษาพบว่า ประการแรก ความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจกับชุมชนในหมู่บ้านชัยพฤกษ์ อำเภอเวียงชัย มีลักษณะของความสัมพันธ์เป็นลักษณะความร่วมมือมากกว่าความขัดแย้ง กล่าวคือตำรวจกับชุมชนมีส่วนในการรับรู้และเข้าใจปัญหาซึ่งกันและกัน ลดความหวาดระแวงที่เคยมีต่อกันและสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน จึงเกิดลักษณะความสัมพันธ์ในรูปแบบของความร่วมมือเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน ในส่วนประการที่สอง คือ รูปแบบของความสัมพันธ์

ระหว่างตำรวจกับชุมชนก็พบว่าเป็นรูปแบบของความร่วมมือกัน ซึ่งปรากฏอยู่ในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันหลักของชุมชน อันได้แก่ วัด โรงเรียน และกลุ่มพลังมวลชนต่าง ๆ เนื่องจากสถาบันดังกล่าวเหล่านั้นจะเป็นศูนย์รวมของคนในชุมชน ทั้งนี้ผลการศึกษาทั้งสองประการต่างก็สนับสนุนต่อข้อสมมติฐานที่ตั้งไว้

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

Independent Study Title	Police and Community Relationship : A Case Study of Ban Chai-Ya-Phruek, Wiang Chai District, Chiang Rai Province		
Author	Pol. L.T. Prasert	Ruthumnong	
M.A.	Political Science		
Examining Committee	Lect. Anothai	Vattanaporn	Chairman
	Asst.Prof. Nat	Chaparnond	Member
	Asst.Prof.Dr.Tanun	Anumarnrajadhon	Member

ABSTRACT

The focus of this research was to study a relationship between state and community by looking at a case of the relationship between Community-related Police Operation Section, Wiang Chai District Police Station, and residents of Ban Chai-Ya-Phruek Community, Wiang Chai District, Chiang Rai Province. The purposes of this study were as followings :

1. To study the characteristics of the relationship between the police from the Community-related Section and the community residents living within the area of Ban Chai-Ya-Phruek Community, Wiang Chai District.

2. To study the type of the relationship between the police and the community.

This study relied on qualitative analysis which its procedure included an in-depth interview with the police from Wiang Chai Police Station and the residents of Ban Chai-Ya-Phruek Community as well as 25 associated government officials acting as key informants, and an analysis of official documents and other related studies.

The findings revealed that; firstly, the relationship between the police and the community was characterized as cooperative rather than conflicting. There was an inter-communication between them which promoted an understanding of each other's situations and problems, and regained trust which once lost between them. As a result, the characteristic of the relationship was shown in the cooperation between them in trying to solve the problems of the community. Secondly, the relationship between them was of cooperative type, which could be seen in different kinds of community activities organized by its main institutions or centers of the community such as temples, schools and various people's groups. Both of these findings were found supportive to the hypotheses.